

to jest onen prostor, v němž pro jeho nebezpečnost je předepsána zmenšená rychlost, — nejsou-li tu ovšem jiné okolnosti, prikazující zvláštní opatrnost.

Čís. 14846.

K § 143 obč. zák.

Otcovská bába jest povinna k výživě jen tehdy, nemůže-li ji plnit otcovský děd.

Jde o nezákonnost, byla-li uložena vyživovací povinnost otcovskému dědu a bábě dítěte zároveň.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1936, R I 584/35.)

Nižší soudy vzavše za prokázáno, že rodiče oprávněných manželských dětí jsou nemajetní, uložily podle § 143 obč. zák. vyživovací povinnost jejich dědu a bábě z otcovské strany.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí a uvedl v

důvodech:

Podle čl. V. č. 1 zákona čís. 251/34 Sb. z. a n. jest nezákonné takové opatření nebo usnesení, které se přiči jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo anebo mělo býti na případ použito. Ustanovení § 143 druhá věta obč. zák. nepraví výslovně, že povinnost k výživě dětí přechází napřed na děda s otcovy strany a teprve, je-li tento nemajetný, na bábu s otcovy strany, nýbrž praví pouze, že péče o výživu dětí připadá rodičům otcovským. Uložil-li tedy rekursní soud povinnost k výživě dětí oběma rodičům otcovým, nepřiči se to sice jasnému a nepochybnému znění § 143 druhá věta obč. zák., avšak přiči se to nepochybnému smyslu zákona, ano z první věty § 143 obč. zák. jest podle § 6 obč. zák. souditi, že podle smyslu zákona přechází vyživovací povinnost postupně s děda na bábu, je-li i děd nemajetný, právě tak, jako přechází postupně vyživovací povinnost s nemajetného otce dětí na jejich matku. Druhá věta § 143 obč. zák. vyslovuje jen všeobecnou zásadu, že v případě nemajetnosti rodičů přechází vyživovací povinnost na rodiče otcovy, právě tak, jako i § 139 obč. zák. vyslovuje tutéž všeobecnou zásadu o plnění výživného rodiči (srovnej rozhodnutí čís. 2110 Sb. n. s.). Jest proto nezákonnost usnesení rekursního soudu v příčině obou dovolacích rekurentů právem vytýkána.

Čís. 14847.

Pokud může »vyúčtování« být předmětem odpůřčího nároku.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1936, Rv II 1064/33.)

Žalobkyně sjednala dle svého přednesu s firmou B. a Sch. smlouvu, dle níž převzala tato od žalobkyně zastoupení, žalobkyně u ní zřídila sklad, zboží mělo býti odděleno a každý prodej měl býti žalobkyni hlášen a předepsán k fakturování. Za to firma měla provisi 2½ % a zavázala se převzít 50 % ručení za ztráty z pohledávek z oněch obchodů. Firma B. a Sch. však vybrala zboží, zcizila je, odběr nehlásila a peníze za stržené zboží si ponechala. Z tohoto spojení vznikla žalobkyni pohledávka ke dni 27. srpna 1931 v částce 49.291 Kč 40 h. Žalobkyně ji do konkursu jmenované firmy přihlásila, žalovaný správce však pohledávku tu neuznal a žalobkyně byla odkázána dle § 112 konk. ř. na pořad práva. Nedoplatek per 49.291 Kč 40 h není jen nedoplatkem na ztrátách obchodních pohledávek; nebylť zaplacen z největší části nedoplatek za zboží chybící při revisi dne 31. prosince 1929. Proti žalobě namítl žalovaný, že zažalovaná pohledávka není po právu, částky, které žalobkyně došly, tato vyúčtovala nesprávně. Žalobkyni byly k částečné úhradě její pohledávky postoupeny účty celkem za 17.441 Kč 95 h. Tyto postupy jsou naříkatelné a neúčinné v poměru ke konkursní podstatě, jak to žalovaný také uplatňuje v jiném sporu. Zažalované saldo se zakládá tedy na jednání naříkatelném. Při zkušebním roku mohl žalovaný uznati správnost přihlášené pohledávky, aniž by učinil jakoukoliv výhradu. Uznáním správnosti onoho salda by žalovaný uznal i správnost uvedených postupů a byl by se vzdal odpůřčího nároku proti nim, což nemohl. Žalovaný dále namítal, že žalobkyně účtuje na úrocích ve zmíněném saldu 7804 Kč 40 h, ačkoliv se zavázala, že nebude účtovat úroků z prodlení. Mimo to ujednala také s firmou B. a Sch., že jí odepíše 6000 Kč, avšak ve zmíněném saldu tak neučinila. Prv ý s o u d vyhověl žalobě a vyslovil, že tato pohledávka jest proti konkursní podstatě po právu. O d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání. D ů v o d y: Prv ý s o u d rozhodl o tomto sporu správně tak, jakoby se jednalo o poměr mezi žalobkyní a firmou úpadkyní, neboť zahájení konkursu na jmění úpadkyně nezpůsobilo v tom poměru žádné změny. Žalobkyně vypočítala k dobru úpadkyni postoupené pohledávky ve výši 17.441 Kč 95 h, kteréžto postupy žalovaný neuznal a jimž zahájenými spory odporuje. Avšak tato skutečnost opět nemění nic na poměru mezi žalobkyní a úpadkyní, z něhož resultující zažalovaná pohledávka vznikla. Neboť jestliže bude uznáno v odpůřčích sporech, že ony postupy se staly neprávem, nezmění se tím základ pohledávky žalobkyně, nýbrž žalobkyně o ony postoupené pohledávky přijde. Odvolatel namítá, že nebyly provedeny důkazy o naříkatelnosti pohledávek úpadkyni žalobkyně postoupených v celkové výši 17.441 Kč 95 h. Avšak je lhostejné, zdali postup těchto pohledávek jest odporovatelný čili nic, neboť v tomto sporu o naříkatelnosti onoho postupu se nerozhoduje, poněvadž tu jde jen o zjištění, zdali zažalovaná pohledávka žalobkyně proti konkursní podstatě úpadkyně jest po právu čili nic. Žalovaný nemusel uznati zažalovanou pohledávku, neboť o uznání nebyl žalován, nýbrž toliko o zjištění, že zažalovaná pohledávka jest po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Dovolací soud neshledal zákonného důvodu, aby rozsudek odvolacího soudu byl změněn nebo zrušen (§ 510 odstavec 3 c. ř. s. v doslovu čl. I. č. 3 zákona č. 251/34 Sb. z. a n.). K vývodům dovolatelovým se připomíná, že vyúčtování není jednáním úpadkyně a není právním jednáním, nýbrž jest to početní úkon, sestavení výpočtu věřitelky úpadkyně, a jako takové nemůže býti předmětem odpůrčího nároku. Jím mohou býti jen jednotlivá právní jednání úpadkyně, na nichž se zakládají jednotlivé položky vyúčtování, ať na straně »dal« anebo »má dáti«. Odporuje-li žalovaný jen jedinému právnímu jednání úpadkyně, totiž postoupení pohledávek 17.441 Kč 95 h, zůstávají nedotčena ostatní právní jednání, na nichž se zakládají zbývající položky vyúčtování, když jejich pravost a správnost byla ve sporu zjištěna. Správce konkursní podstaty neměl proto důvodu, aby popřel v konkursu zbývající položky vyúčtování pouze pro odporovatelnost postupu, a nebyl by tím pozbyl práva odporovati postupu pohledávek, poněvadž postup se netýkal částky do konkursu přihlášené, nýbrž částky (17.441 Kč 95 h) nepřihlášené, která nebyla předmětem jednání při zkušebním roku. I kdyby byl uznal přihlášenou částku, byl by mohl odporovati zvláštní žalobou postupu pohledávek a neměl zájmu na tom, aby věřitelka přihlásila do konkursu o 17.441 Kč 95 h více, neboť zvítězí-li správce se žalobou odpůrčí, jest věcí věřitelky, zda neúčinné krytí své další pohledávky 17.441 Kč 95 h chce nebo nechce ke konkursu přihlásiti.

Čís. 14848.

Není nezákonností, byl-li zapsán do obchodního rejstříku jako člen správní rady cizozemec pod podmínkou, že bude prokázána vzájemnost.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1936, R I 1339/35.)

Rejstříkový soud zapsal do obchodního rejstříku akciovou společnost »P.«, zápis člena správní rady Emila T-a učinil však závislým na tom, že bude podán ohledně něho doklad o státní příslušnosti a vzájemnosti. Rekursní soud nevyhověl rekursu. **D ů v o d y :** Podmínkou zápisu do obchodního rejstříku, jde-li o cizozemce, je průkaz vzájemnosti dle § 33 obč. zák. a potvrzení ministerstva spravedlnosti dle sdělení čís. 115 Věstník min. sprav. z r. 1926, že vzájemnosti je šetřeno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Rekurentka napadá souhlasná usnesení nižších soudů pro nezákonnost (§ 46 (2) zák. č. 100/41 Sb. z. a n.), činí tak neprávem, poněvadž výklad rekursního soudu v příčině předpisů § 33 obč. z. o nutném prů-